

DUCHOVNÉ OZVENY

Múdrosť dáva múdre
väčšiu silu, než akú
majú desiati vládati v
meste.

Kaz 7,19

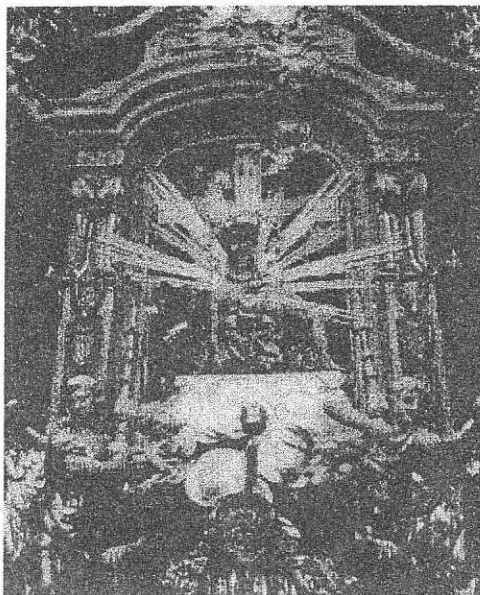
Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

Ročník I.

September 1998

Číslo 8

September - škola volá - deti, študentov i rodičov

Oltár Sedembolestnej Panny Márie
v bazilike v Šaštíne

Opäť si vzdychneme, ako ten čas letí. Leto za nami, prázdniny sa skončili, je tu september, jeseň a nový školský rok.

S prvým zvončením v škole nám začínajú nové povinnosti - deťom, študentom, rodičom. Nováčikovia - prváci sa budú so všetkým zoznamovať, ďalší žiaci postúpia do vyšších ročníkov, deviataci budú rozmyšľať kam ďalej a študenti, či už maturanti alebo aj ostatní, budú mať plné ruky práce. A čo rodičia? Budú mať starosti či ich deti prosperujú a ako, aký majú program dňa, ako si plnia povinnosti? Je to dôležité ale je to všetko? Veď nielen z chleba žije človek... A je tu namiesto otázka pre všetkých, rodičov, žiakov, študentov. Bude mať miesto modlitba, sv. omša, svätá spoveď a duchovná formácia v povinnostiach všetkých? Tak často zareagujeme - veru, niet času, ráno sa ponáhľame, cez deň je toho veľa, večer ešte niečo z televízie, potom príde únava - a dobrý Pán Boh je mimo našich záujmov. Nezabúdajme, všetko máme z jeho rúk a bez jeho požehnania sú márne a zbytočné naše námahy. Vo vlastnom záujme skúsme hneď od pondelka so zodpovednosťou ráno vstať s modlitbou, dá sa to, vieme to všetci, i cez deň pamätať na modlitbu Anjel Pána a večer neskončiť deň bez modlitby a spytovania svedomia, poďakovanie za všetko. A komu čas dovolí len trochu prísť na večernú svätú omšu, ktorá trvá asi 40 minút, pocíti duchovné obohatenie a prítomnosť Toho, ktorý nás miluje, žehná nás a ustavične pomáha. Nedeľa a sviatky nám musia byť samozrejmosťou. A keď rodičia k tomu pridajú osobnú snahu a príklad zaiste aj deti a mladí povzbudení nimi si čas nájdu. Pán Ježiš vo sviatosti zmierenia odpúšťa griechy, vo všedné dni je vždy možnosť zbaviť sa hriechov a žiť v posväcujúcej milosti, čo je trvalá radosť.

Príjmite, prosím, drahí priatelia, zvlášť birmovanci, týchto mojich niekoľko úprimných myšlienok, nech poslúžia k povzbudeniu Božiemu ľudu v našej farnosti.

Duch Svätý a Eucharistia

V Eucharistii prijímame spolu s Kristom i Svätého Ducha

Jozef Kolpák
duchovný otec

Naša farnosť sa pripravuje na birmovku. Birmovka je vlastne slávenie prijatia sviatosti birmovania pokrstenými katolíckymi, ktorí sa na to patrične pripravili. V tejto sviatosti na birmovaných zostupuje Duch Svätý, keď ich biskup pomaže svätou krizmou. Túto sviatosť prijímame len raz za život. Duch Svätý nás potom sprevádza cez celý život, ale ako dobre vieme, čo si človek neopakuje, čo si nepripomína, na to veľmi rýchlo zabudne. Je vôbec možné zostať v úzkom kontakte s Duchom Svätým? Každý katolík by mal na túto otázku odpovedať kladne a mal by aj vedieť, alebo aspoň tušiť akým spôsobom to dosiahnuť.

Neustále spojenie s Duchom Svätým je možné prostredníctvom Eucharistie. Práve vďaka Duchu Svätému vstúpil Ježiš do Otcovej slávy, a tak sa nám môže darovať v Eucharistii. Kresťan však

(dokončenie na 2. strane)

Apoštolát modlitby na mesiac september:

- Všeobecný: Aby všetky štáty odsúdili používanie nášľapných bômb a zasadili sa za ich odstránenie.
- Misijný: Aby duch novej evanjelizácie urobil Cirkev v Ázii odvážnou pri ohlasovaní Krista a pri úsilí o inkulturáciu evanjelia a o medzináboženský dialóg.
- Úmysel KBS: Duchu Svätý, pomôž nám, aby sme pod vedením Cirkvi vytvárali jednotu v bratskej láske a svornosti.
- Za duchovné povolania: Srdce Ježišovo, sprevádzaj svojim požehnaním kazateľov, spovedníkov a duchovných radcov

Voľby '98

Blížia sa voľby do najvyššieho zastupiteľského zboru - do Národnej rady Slovenskej republiky. Termín ich konania je určený na 25. a 26. septembra 1998. Nie, nebojte sa, nebudem vám hovoriť, koho máte alebo nemáte voliť. Chcem vám dať len návod, ako si v spleti politických strán a hnutí vybrať tú najlepšiu.

Od viacerých som počul názor: „Mňa sa politika netýka, ja sa o ňu nezaujímam a preto voliť nepôjdem.“ Je to omyl. Politika sa týka každého, nezávisle na tom, či sa o ňu zaujíma alebo nie. A práve preto by každý mal ísť voliť. Uvedomte si, že ak nevolíte, váš hlas prípadne najmä strane ktorá zvíťazí vo voľbách. Je to skoro to isté, akoby som jej ten

hlas dal osobne. Odvolávanie sa, že ja som ich nevolil tým pádom nie je pravda a volieb sa treba zúčastniť.

Ako sa teda správne rozhodnúť? Najlepšie je napísať si všetky kandidátne strany a hnutia na papier. Potom postupne začať vyradovať tie strany, ktoré neslňajú moje stanovené kritériá. Nakoniec svoj hlas udelím tej strane, ktorá mi ostane. Je to jednoduchšie než si vybrať stranu priamo.

Aké kritériá si zvolit? Napr. Porušovala strana v minulosti zákony a ústavu? Splnila to, čo pred minulými voľbami sľubovala? Stála si strana za svojim názorom, alebo robila politiku spôsobom kam vietor, tam plášť? Sme kresťania a preto nemôžeme ani pri posudzovaní strán sa riadiť inak. Zastávala strana záujmy väčšiny, alebo podporovala len vyvolených? A čo

starostlivosť o školstvo a zdravotníctvo (vrátane interrupcií)? Robila strana to, čo prehlasovala? Pri posudzovaní sa neriadme názorom iných a hlavne nie rečami politikov. Veď každá strana pred voľbami sľubuje zlepšenie ekonomiky, ľudských práv, medziludských vzťahov atď. Všetci vám tvrdia, že len oni sú tí praví a dobrí a tí druhí sú zlí. V skutočnosti vám ani jeden nepovie celú pravdu. Preto je len na vás rozhodnúť, kto skutočne klame a šikovnými rečami obviňuje iných.

V čase vzniku tohto príspevku ešte nezačala predvolebná kampaň a preto ešte nedokážem posúdiť, aké sľuby a podlosti jednotlivé strany použijú. Je len na vás rozhodnúť, kto to myslí dobre a kto chce znovu len zastávať svoje záujmy.

K začiatku školského roku 1998/99 Vám prinášame krátky príspevok od pani riaditeľky Základnej školy v Suchej nad Parnou Mgr. Marty Brudňákovvej.

Vážení rodičia!

Druhého septembra sa otvoria brány školy a vy nám, pedagógom, na celých desať mesiacov opäť zveríte svoje ratolesti do výchovno-vzdelávacej starostlivosti. A my sa opäť budeme snažiť nesklamať Vašu dôveru. Chcela by som Vám touto cestou pripomenúť, že škola je otorená nielen pre vaše deti, ale radi privítame i Vás a to nielen vtedy, keď hrozí nebezpečenstvo nepriaznivej klasifikácie. Príďte medzi nás pedagógov, porozprávajte nám o svojich deťoch, najmä rodičia, ktorých deti majú určité ťažkosti, problémy rodinné či zdravotné. Učiteľ je povinný vedieť, chce poznať príčinu neúspechu dieťaťa, pretože za neúspechom v škole sa vždy čosi viac skrýva. Príčinu neúspechu odhalíme len

spoločne a spoločne sa môžeme dohovoriť na prostriedku či forme nápravy.

Najväčšie nebezpečenstvo aké môže ohroziť vaše dieťa je však droga. Každý pedagóg, každý triedny učiteľ v našej škole si všíma, kontroluje svojich zverencov. Preto nám nemajte za zlé, keď niekedy volíme i prísnejšie postupy. Stáva sa, že učiteľ mnohé skutočnosti odhalí skôr ako rodič. Preto by som vás chcela poprosiť, aby ste si všímali zmeny v správaní svojich detí. I náhle zmeny v obliekaní, nedbalosť o osobné veci, trávenie dlhého času v uzavretej miestnosti alebo časté odchody z domu pod rôznymi zámienkami - to sú všetko prvé príznaky styku s drogou.

Som presvedčená, že máme rovnaké záujmy, vychovať z našich detí zdravú, zodpovednú generáciu. Preto verím, že aj v tomto školskom roku budeme vo výchove postupovať spoločne.

Mgr. Marta Brudňáková
riaditeľka školy

Naši košickí svedkovia

Traja katolícki kňazi, Marek Križin, Melichar Grodziecky a Štefan Pongrácz, potvrdili svoju vernosť Kristovi vyliatím krvi 7. septembra 1619 v Košiciach.

Lud ich mal v osobitej úcte už od ich smrti. Cirkev ich uznala za mučeníkov a roku 1905 ich vyhlásila za blahoslavených a v r. 1995 za svätých.

V útlej brožúrke vydané pod názvom NAŠI KOŠICKÍ SVEDKOVIA, (R. Ondruš SJ), najdeme stručný prehľad životných ciest troch mužov - kňazov.

Pri charakteristike Štefana Pongrácza, bol spomedzi nich najstarší, sa možno stretnúť s obdivuhodným SVEDECTVOM.

Jeho rozhodnutie stať sa kňazom - jezuitom rodičov pobúrilo. Vykresľovali mu ťažkosti rehoľného a kňazského života. Okrem toho vo vtedajšom Uhorsku boli jezuiti vystavení potupe a prenasledovaniu. Keďže si nedal povedať, šľachtická rodina sa rozhodla proti nemu tvrdo zakročiť.

Sedembolestná

Mária! Tvoje meno je známe a rozšírené na všetkých kontinentoch. Už dve tisícročia je vyslovované kresťanmi s úctou a láskou, s vierou a nádejou. Nad všetky mená vyniká jedna jediná - Mária z Nazareta, matka nášho Ježiša Krista.

Cirkev oslavuje narodenie Panny Márie už od 7. storočia. Sviatok mena Panny Márie ustanovil pápež Inocent XI. v r. 1683 pre celú latinskú cirkev ako vďaka za oslobodenie od tureckého nebezpečenstva.

Úcta k Matke Božej má na Slovensku

hlboké korene. Utláčaný slovenský ľud a jeho duchovní sa s nádejou obracali na Pannu Máriu aj v najťažších obdobiach. Sedembolestná bola jeho ochrankyňou, orodovnicou a pomocnicou. Stavali jej chrámy, kaplnky, oltáre, sochy. Hľadali u nej útechu vo svojich starostiach a trápeniach. Hľadali na jej sedem bolestí v najťažších chvíľach.

V Šaštíne sa v r. 1736 začal budovať chrám zasvätený Sedembolestnej Panne Márii. Pápež Pius XI. vydal 22. apríla 1927 breve Celebre apud Slovacaem pri príležitosti 200-stého výročia ustanovenia tohto sviatku. Tak aj Cirkev úradne potvrdila Sedembolestnú

ČO NÁS TRÁPI

Čo trápi redakčnú radu?

Je to tak, aj nás, tých čo sa snažíme robiť tento náš farský časopis Duchovné ozveny trápi jeden problém. Ten problém je, že nám nikto nepíše.

Každú nedeľu pozrieme do našej duchovno-ozvenovej "krabice" a pomaly si začíname zvykať, že nenájdeme žiaden príspevok, riešenie krížovky, niekoľko slov od vás a čo je najhoršie - nikto nás ani nekritizuje! My dobre vieme, že je čo naprávať, zlepšovať ... určite nie sme dokonali. A práve rada, príspevok, kritika či akákoľvek odozva od vás môže nám pomôcť urobiť náš časopis zaujímavejší.

Obzvlášť nás trápi veľmi málo odpovedí na krížovky a iné súťažové ktoré sme sa snažili pripraviť pre deti a mladých. Vieme, že najmä spočiatku vznikli chyby pri sadzbe krížoviek. Snáď to už je lepšie. Ale nedostali sme takmer žiadnu odpoveď ani na iné výzvy - Dominik Savio, mravček Zvedavček ...

Preto máme pre vás - deti a mladí - takýto návrh. Napíšte nám čo by ste radi našli na stránkach Duchovných ozvien. A ak je medzi vami niekto, kto by rád pomohol takéto stránky pre mladých pripravovať - radi ho privítame medzi nami.

Prosíme vás všetkých, píšete, prispievajte. Len tak bude náš časopis naozaj našim spoločným dielom a prinesie duchovný úžitok celej farnosti. A o to nám predsa všetkým ide.

Gabriel Paulovič

(dokončenie z 1. strany)

nemôže prijať Eucharistiu ak predtým on sám nie je premenený Duchom a nestal sa hodným tohto spojenia. Človek svojimi prirodzenými silami nie je schopný prijať Krista. Preto je nutné, že v Eucharistii prijímame aj Ducha Svätého, aby mohlo nastať živé spojenie s Pánom. Môžeme teda povedať, že Krista prináša človekovi Duch a Kristus zase prináša Ducha.

Preto ak uvažujeme o pôsobení Ducha Svätého v našom živote, je to potrebné spájať s častým prijímaním Eucharistie.

Jozef Belica
(podľa: Veľké jubileum 2000)

Pannu Máriu ako patrónku Slovenska, ale aj všetkých Slovákov na celom svete.

Symbolom, prostredníctvom ktorého vyjadrujú slovenskí veriaci úctu Sedembolestnej Panne Márii sa stala Šaštínska pieta, pochádzajúca z r. 1564. Je to postava sediacej Matky s mŕtvym Kristom v lone. Pápež Pavol VI. v r. 1964 pri príležitosti štvorročného výročia inštalovania sochy na tomto mieste vyhlásil svätýňu - šaštínsky chrám - na baziliku menšiu (bazilika minor) a r. 1966 Sedembolestnú Pannu Máriu za hlavnú patrónku Slovenska.

-AV-

Povýšenie svätého Kríža - hody v Košolnej

Ak dobre rátame, v Košolnej sa odávajú hody už po 266. rás. Zaiste mali rozličnú podobu a to nielen vzhľadom na vývoj našej obce, na všeobecné hospodárske a politické pomery, ale aj v súvislosti s chápaním tejto udalosti ako najvýznamnejšieho sviatku obce.

Ako všade inde, aj náš filiálny kostol Povýšenia sv. kríža bol a aj dodnes je stredom obce a to nielen vo fyzickom, ale aj v duchovnom význame. A naši prapredkovia úctu k sv. Krížu brali veľmi vážne, o čom svedčia postavené kríže v našom chotári a ich uctievanie, akých kedysi bolo viac do roka, pričom sa ku krížom alebo na ne kladli kytice čerstvých kvetov. Starostlivosť o kostol a kríže mali viaceré rodiny po desaťročia.

Nevieme s istotou povedať, aký dôvod viedol našich bývalých občanov k tomu, keď si za patróna chrámu zvolili sv. kríž. Môžeme sa domnievať, že to bolo hádam pre množstvo utrpení, ktoré museli naši predkovia podstúpiť počas početných vojen, zabíjanie a rabovanie, pričom jedna z týchto udalostí pred takmer tristo päťdesiatimi rokmi skončila definitívnou likvidáciou obce, keď symbolicky cez ňu preorali brázdou s tým, že sa tu už nikdy dedina neobjaví. V tom čase časť našich občanov vyše roka vo veľkej biede žila v okolí Červeného Kameňa, kde našli útočisko. Išlo predovšetkým o tzv. habánov, čiže anabaptistov - novokrstencov, ktorí sa v Košolnej ako remeselníci, ale aj

roľníci usadili v r. 1626.

Dedina sa predsa obnovila a postupne sa zveľaďovala. Aj duchovne. Už pred týmto zánikom obce sa viacerí habáni stali katolíkmí. Okolo roku 1700 sa nechalo pokrstiť 32 dospelých. Najslávnejší krst habána z Košolnej na meno Štefan sa konal vo farskom kostole v Sucheji. Jeho krstnými rodičmi boli Imrich Lósi, ostrihomský arcibiskup a krstnou matkou matka grófa Pálfyho. Zrejme k tejto udalosti vyhotovili košolnianski keramikári krstnú misku s obrazom sv. Štefana.

Keďže stavbu nášho kostola zrejme ovplyvnili aj spomenuté udalosti, hody mali po dlhé desaťročia duchovný charakter. Prirodzene, že k duchovnej oslave sa viazala aj príprava slávnostných jedál, pričom sa na duchovnú oslavu a návštevu rodín pozývali aj bližší príbuzní z okolia. Zaiste to bol a je pekný zvyk na utuženie rodinných spoločenstiev a v dávných rokoch aj jeden z významných zdrojov získavania i odovzdávania informácií a riešení širších rodinných problémov. Tento poriadok a obsahová náplň hodov sa udržali v podstate nezmenené po mnohých desaťročia. Pravdaže pribudli aj zábavy, ktoré začínali v nedeľu popoludní a pre domácich končili v pondelok.

Aj strava, aj zábavy mali striedmy ráz, hoci sa vyskytli aj výnimky. Najväčšie premeny prinieslo až naše storočie. Tradičné jedlá postupne vystriedali netradičné, ktoré k nám priniesli kurzy varenia a pečenia, možnosť cestovať a vidieť iné zvyky, ale aj zlepšené

hospodárske podmienky väčšiny našich obyvateľov. Priam revolučnými boli povojnové roky, keď sa z domov odstraňovalo všetko, čo pripomínalo sviatočné chvíle (taniere, kroje, lampy) nastúpili prestavby domov, začalo sa hodovať jedlami pripravenými podľa kuchárskych kníh a tradičné zábavy vystriedali veľmi rýchlo moderné hudobné skupiny i diskotéky, ktoré začínali už v sobotu v noci.

Takto sa nedeľná slávnosť dostáva do úzadia. Aj slávnostná sv. omša už nemá odpustový charakter. Pre mnohých je to skôr zvyk s prezentáciou oblečenia.

Naše súčasné hody stratili už bývalý slávnostný a rodinný charakter. Pri stretnutiach nezaujímajú popredné miesto rodinné problémy, ale všeobecné problémy, ktoré často debatujúcich rozdeľujú do odlišných táborov.

Vďaka Bohu, nie až takých, ktoré v minulosti vyvolávali spory zakončené bitkou, pri ktorých, žiaľ, neraz tiekla aj krv.

Tohtoročné hody budú mať opäť veľmi hlučný scenár so všetkými modernými prvkami. Asi na tom nič nezmeníme. No čo môžeme urobiť bez väčšej námahy, je aspoň krátke naše zamyslenie sa nad zmyslom hodov. Nad tým, čo všetko pre nás pripravili a čo dobré nám zanechali naši predkovia. Najmä v úcte k sv. krížu, ktorý je aj našou jedinou spásou a zárukou aj našej večnej radosti.

PhDr. Štefan Hanakovič

Košolná - niekoľko dát ku kostolu Povýšenia svätého Kríža

Košolná patrila aj v minulosti do suchovskej farnosti. Po mnohé roky nebol tam kostol a veriaci dochádzali do Sucheji nad Parnou.

Kostol Povýšenia svätého kríža bol postavený z milodarov veriacich, pričom najväčšiu čiastku venoval miestny roľník Andrej Štrbík. Stalo sa tak v roku 1732. Spomínaný Andrej Štrbík daroval kostolu, ako základinu, aj polia.

Baroková stavba kostola tvorí jednoloď s polygonálnou svätyňou a predstavenou vežou. Na hlavnom oltári boli umiestnené sochy apoštola sv. Andreja a sv. Jána Nepomuckého. Vo veži boli pôvodne dva zvony konsekrované biskupom Antonom Revaym v roku 1746. Za prvej svetovej vojny boli oba zvony rekvirované.

Podľa kanonickej vizitácie mal v roku 1756 kostol v Košolnej pozlátaný kalich, patenu, korporál a ďalšie liturgické predmety. Kanonická vizitácia z roku 1847 opakuje niektoré predchádzajúce údaje a dopĺňa, že na cintoríne bol postavený veľký drevený kríž, ktorý dali zhotoviť Anna Hulyaková a Martin Silný.

Opravy kostola boli urobené v roku 1883. V r. 1922 nové dvere a v r. 1950 ďalšie opravy.

V rokoch 1993-1994 boli robené mnohé práce: Výmalba interiéru a rekonštrukcia kostola podľa projektu Ing. arch. Mariana Remenára. Po ukončení týchto prác bola slávnostná sv. omša, ktorú 27. februára 1994 slúžil vdp. farár Jozef Kolpák. Pri sv. omši ďakoval všetkým, ktorí sa pričínili o obnovu Božieho chrámu.

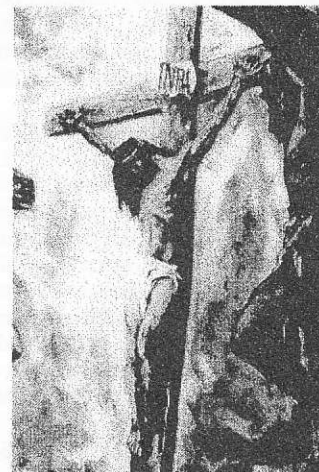
Na kostol pamätali viacerí veriaci základinami. Spomenieme aspoň niektorých menami: Andrej a Juraj Štrbíkovi, richtár a prísazní obce, členovia Bratstva sv. ruženca.

Ku kostolu patrilo pole „pri ceste“, ďalšie na „Spodnej mladej hore“ a v mieste nazvanom „Krátke Špigle“.

Základina Juraja Hulyaka z roku 1812 pre kaplnku „Na hornom konci, ktoru sme wčil dokladne poprawili dwermi a obrazom Celenskeg Panni Marye wizdobili“ činila 50 florénov.

V chotári obce bolo a je aj niekoľko krížov, ktoré boli v posledných rokoch obnovené a požehnané.

(z práce: J. Kolpák - H. Radváni: Suchá n.P. Príspevok k dejinám farnosti, 1998)

Lebo Kristus ma neposlal krstiť, ale hlásať evanjelium, a nie v múdrosti slova, aby nebol vyprázdnený Kristov kríž. Lebo slovo kríža je bláznovstvom pre tých, čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je Božou mocou. Veď je napísané: 'Múdrost' múdrych zmárim a rozumnosť rozumných zavrhnem.' Kdeže je múdry? Kde je zákonník? A kde mudrák tohto veku? Neobrátil Boh múdrost' tohto sveta na bláznovstvo? Lebo keď svet v Božej múdrosti nespoznal svojou múdrost'ou Boha, zapáčilo sa Bohu spasit' veriacich bláznovstvom ohlasovania.

1Kor 1, 17-21

Pamätáme - zamyslenie sa nad Shoah 2.

Dokument Vatikánu k tragédii Židovského národa počas 2. svetovej vojny.

IV. Nacistický antisemitizmus a Shoah

Neslobodno si nevšimnúť rozdiel, ktorý je medzi antisemitizmom, založenom na teóriách odporujúcich učeniu Cirkvi o jednote ľudského pokolenia a rovnakej dôstojnosti všetkých rás i všetkých národov, a medzi sklonmi upodostatovania a nepriateľstva, ktoré pretrvávajú storočia, nazývanými antijudaizmom a na ktorých majú, bohužiaľ, vinu i kresťania.

Ideológia nacionálneho socializmu išla ešte ďalej v tom zmysle, že odmietala uznať akúkoľvek transcendentnú skutočnosť ako prameň života a kritérium mravného dobra. V dôsledku toho určitá skupina ľudí a štát, s ktorým sa táto skupina stotožňovala, si nárokovala absolútnu hodnotu a rozhodla sa zničiť židovský národ, národ povolaný svedčiť o jedinom Bohu a o Zákone zmluvy. Z teologického hľadiska nemôžeme nevidieť skutočnosť, že mnohí prívrženci nacistickej strany nielenže prejavovali odpor k myšlienke o Božej prozreteľnosti, ktorá by zasahovala do ľudských udalostí, ale sa netajili vyhranenou nenávisťou voči samému Bohu. Je to logické, že podobný postoj viedol priam k odmietaniu kresťanstva a k túžbe uzrieť zánik Cirkvi alebo aspoň podriať ju záujmom nacistického štátu.

Táto extrémna ideológia sa stala základom opatrení najprv vyviezť Židov z ich príbytkov a potom ich vykryžovať. Shoah bola dielom typického moderného novopohanského režimu. Jeho antisemitizmus mal vlastné korene mimo kresťanstva a na dosiahnutie svojich zámerov neváhal postaviť sa i proti Cirkvi a prenasledovať aj jej členov.

Tu si však treba položiť otázku, či nacistické prenasledovanie Židov neľahčovali protižidovské predsudky v mysliach a srdciach podaktorých kresťanov. Nespôsobiloby azda protižidovské cítenie to, že kresťania boli menej citliví, alebo dokonca ľahostajní k prenasledovaniu, rozpútaným proti Židom zo strany nacionálneho socializmu, keď sa dostal k moci?

Každá odpoveď na túto otázku musí mať na zreteli, že hovoríme o dejinách postojov a spôsobov myslenia ľudí, podliehajúcich mnohorakým vplyvom. Veď mnohí vôbec nevedeli o "konečnom riešení", akým sa tu postupovalo proti celému jednému národu; iní mali strach o seba samých a o svojich drahých; niektorí ťažili z danej situácie; boli aj takí, ktorých opantala závisť. Odpoveď treba dať od prípadu k prípadu, a aby sa to dalo, treba vedieť, čo presne bolo pohnutkou ľudí v danej situácii.

Na začiatku sa čelní predstavitelia Tretej ríše snažili Židov vyhnúť. Nanešťastie vlády niektorých západných štátov s kresťanskou tradíciou, vrátane Severnej i Južnej Ameriky, váhali viac ako treba otvoriť prenasledovaným Židom svoje hranice. Predstavitelia týchto štátov vedeli o ťažkostiach a nebezpečenstvách, akým boli vystavení Židia žijúci na území Tretej ríše, aj keď nemohli predvídať, ako ďaleko zájdu nacistickí mocipáni vo svojich zločinných zámeroch. Za takýchto okolností uzavretie hraníc pred židovskými prisťahovalcami, či sa to stalo z nepriateľstva proti Židom, alebo z nedôvery voči nim, zo zbabelosti, alebo obmedzenosti politického videnia, či z národného egoizmu, aj tak predstavuje veľkú ťarchu vo svedomí predstaviteľov spomínaných štátov.

V krajinách, v ktorých nacizmus uskutočňoval masové deportácie, brutalita, ktorá sprevádzala tieto násilné transporty bezbranných ľudí, mala vyvolať podozrenie o tom najhoršom. Poskytovali kresťania všetku možnú pomoc prenasledovaným, osobitne Židom?

Mnohí tak robili, no ostatní nie. Na tých, čo zachraňovali všetkých Židov, koľkých len mohli, a to až s vystavovaním svojho života smrteľnému nebezpečenstvu, sa nesmie zabudnúť. Počas vojny i po nej židovské osobnosti i spoločenstvá vyjadrili svoju vďačnosť za všetko, čo sa pre nich vykonalo, vrátane toho, čo urobil Pius XII. osobne alebo prostredníctvom svojich predstaviteľov na záchranu stoviek tisícov židovských životov (16). Mnohí biskupi, kňazi, rehoľníci a laici dostali z tohto dôvodu od Izraelského štátu vyznamenanie.

Napriek tomu, ako priznal pápež Ján Pavol II., popri týchto odvážnych mužoch a ženách nebol duchovný odpor a konkrétna činnosť taká, aká by sa očakávala od Kristových učeníkov. Nemôžeme vedieť, koľkí kresťania v krajinách, obsadených alebo ovládaných nacistickou mocou alebo ich spojencami so strachom zisťovali miznutie Židov z ich susedstva, no nemali dosť síl ozvať sa proti tomu. Pre kresťanov táto veľká záťaž vo svedomí kvôli ich bratom a sestrám počas poslednej svetovej vojny musí

byť výzvou ku kajúcnosti (17).

Vyslovujeme hlboké poľutovanie nad chybami a previneniami týchto synov a dcér Cirkvi. Hlásime sa k tomu, čo povedal Druhý vatikánsky koncil v deklarácii *Nostra aetate*, kde sa jednoznačne tvrdí: "Cirkev ... pamätlivá svojho spoločného dedičstva so židmi, podnecovaná náboženskou láskou evanjelia, a nie politickými pohnutkami, vyslovuje svoje poľutovanie nad nenávisťou, prenasledovaniami a prejavmi antisemitizmu, kdekoľvek sa ony vyskytli z ktorejkoľvek strany proti židom." (18)

Spomíname si a hlásime sa k tomu, čo povedal pápež Ján Pavol II. predstaviteľom židovského spoločenstva v Štrasburgu roku 1988: "Schvaľujem znova spolu s vami čo najrozhodnejšie odsúdenie každého antisemitizmu a každého rasizmu, ktoré sú v rozpore s kresťanskými zásadami." (19) Veď Katolícka cirkev odmieta akékoľvek prenasledovanie, kdekoľvek a v ktoromkoľvek čase, vedené proti nejakému národu alebo skupine ľudí. Veľmi rozhodne odsudzujeme všetky formy genocídy ako aj rasistické ideológie, ktoré to umožňujú. Pri pohľade na toto storočie pociťujeme hlbokú bolesť nad násilnosťou, ktorého sa dopustili celé skupiny etník a národov. Osobitne pripomíname vyvražďovanie Arménov, nespočetné množstvo obetí na Ukrajine v tridsiatich rokoch, genocídu Cigánov, čo tiež bolo plodom rasistických ideí, ako aj podobné tragédie, ktoré sa stali v Amerike, Afrike a na Balkáne. Nechceme zabudnúť ani na milióny obetí totalitnej ideológie v Sovietskom zväze, v Číne, v Kambodži a inde. Nemožno zabudnúť ani na drámu na Strednom východe, ktorej výsledky sú dobre známe. Dokonca, keď o týchto veciach uvažujeme, "mnohí ľudia neprestávajú byť obeťami svojich bratov" (20).

V. Hľadíme vedno na spoločnú budúcnosť

Pri pohľade na budúcnosť vzťahov medzi židmi a kresťanmi na prvom mieste žiadame od našich katolíckych bratov a sestier obnoviť si vo svojom vedomí, že ich viera má židovské korene. Žiadame ich, aby si spomenuli, že Ježiš je Dávidovým potomkom; že zo židovského národa pochádza aj Panna Mária a apoštoli; že Cirkev čerpá výživu z koreňov tej dobrej olivy, do ktorej boli naštepené ratolesť planej olivy pohanov (porov. Rím 11, 17-24); že židia sú naši drahí a milovaní bratia a v určitom zmysle sú naozaj "naši starší bratia" (21).

Na konci tohto tisícročia katolícka Cirkev túži prejavíť svoju hlbokú ľútosť nad nedostatkami svojich synov a svojich dcér každej epochy. Ide o úkon kajúcnosti (teshuva). Ako členovia Cirkvi máme totiž spoločné aj hriechy, aj zásluhy všetkých svojich synov. Cirkev si váži s hlbokou úctou sa s veľkým pohnutím skúsenosti z vyhľadovania, Shoah, ktorú pretrpel židovský národ počas poslednej svetovej vojny. Nejde tu iba o slová, ale o zaväzujúce poslanie: "Ak nebudete zapálení za spravodlivosť a ak sa každý z nás nebude podľa svojich schopností zasadzovať o to, aby zlo neprevládalo nad dobrom, ako sa to stalo v prípade miliónov synov židovského národa, potom riskujeme, že budú znova zomierať obeť tou najstrašnejšou smrťou ... Ľudstvo nemôže pripustiť, aby sa také dačo stalo znova." (22)

Prosme, aby naša bolesť nad tragédiou, ktorú pretrpel židovský národ v našom storočí, nás priviedla k novým vzťahom so židovským národom. Túžime premeniť uvedomenie si hriechov minulosti na mocné úsilie za novú budúcnosť, v ktorom už nebude viac protižidovského cítenia medzi kresťanmi, ani protikresťanské pocity medzi Židmi, ale skôr vzájomne prejavovaná úcta, ako sa patrí tým, čo sa klaňajú jedinému Stvoriteľovi a Pánovi a majú Abrama za spoločného otca vo viere.

Nakoniec vyzývame mužov i ženy dobrej vôle vážne sa zamyslieť nad zmyslom Shoah. Jej obeť vo svojich hrobch i tí, čo ju prežili a sú živým svedectvom, čo pretrpeli, sa pre nás stali mocným výkrikom, ktorý privoláva pozornosť celého ľudstva. Pripomínať si túto strašnú drámu znamenalo naplniť si uvedomiť spasiteľné napomenutie, ktoré obsahuje: nikdy viac nedopustiť, aby nakazené zárodoky antijudaizmu a antisemitizmu zapustili korene v ľudskom srdci.

16. marca 1998

Kardinál Edward Idris Cassidy
prezident

Pierre Duprey
Titulárny biskup Thibarský, viceprezident

Remi Hoeckman, O.P.
sekretár

Záhady mravčeka Zvedavčeka

Deti, kto nám nakreslí najkrajšieho mravčeka Zvedavčeka dostane peknú cenu a jeho kresba bude uverejnená na tejto stránke. Neváhaj a kresli!

ZADANÉ PRE DIEVČATÁ

Jablkový rýchly koláč

30 dkg práškového cukru
4 celé vajcia
- práškový cukor a vajcia vymixovať
Pridať:
2 dcl oleja
40 dkg polohrubej múky
1 pohár - zavarené nastrúhané jablká
1 1/2 lyžičky sódy bicarbony
Vyliať na vymastený a múkou vysypaný plech a upiecť.

Za recept ďakujeme pani Anne Horniákovovej

Korytnačka

Upečieme z 5 vajec lekvárovú roládu, nakrájame ju na kolieska a vyložíme nimi misu, ktorú naplníme plnkou:
5 žltkov
5 lyžíc cukru
2 dcl mlieka
1 vanilka
uvaríme na hustú kašu. 5 lyžíc želatíny rozpustíme v 2 dcl vody na miernom ohni. Vyšľaháme 3 šľahačky, pridáme do nich precedenú želatínu a krém. Plnkou naplníme vyloženú misu, pridáme jahody. Navrch poukladáme ešte kolieska rolády a dáme do chladničky stuhnúť.

A.C.

Dobrá chuť!

Záhada č.3

Ahoj deti!

Som veľmi rád, že mi pomáhate. My mravčekovia Zvedavčekovia to máme ťažké. Vy máte aspoň školu, kde sa všeličo dozviete, ale my mravčekovia takú školu nemáme.

V minulej hádanke som Vám dal veľa otázok. Vaše kresbičky a odpovede mi ich pomohli rozlúštiť. Dozvedel som sa, že tá budova s vežou a zvonmi je kostolík a s Jankou som bol na svätej omši. Janka dostala na čelo požehnanie a jej mamička prijala samého Pána Ježiša vo svätom prijímaní. Tiež som sa dozvedel, že nám v nej sám Ježiš dáva seba samého a veľkú duchovnú silu. Vysvetlili ste mi, že v kostolíku je miesto stola obetný stôl a miesto skriň oltár a Bohostánok. Nakreslili ste mi aj krstiteľnicu, kde sa krstia bábätká i dospelí ľudia aby sa znovuzrodili z Ducha Svätého. Nakreslili ste mi aj organ, na ktorom organista hrá a najmä dôstojného pána farára, ktorý koná obeť kríža - teda svätú omšu. Som rád, že už toho toľko viem. No i tak je okolo mňa stále viac a viac záhad. Napríklad táto:

Janka ráno vždy skoro vstane. Umyje sa, učešie, naraňajkuje a beží do školy. V škole pán učiteľ rozpráva prečudesné veci. Píše, číta, vysvetľuje a žiaci, hoci i malí to všetko o chvíľu vedia. Všetko si zapamätajú. Nie síce všetci. Niektorí sa múdrosti učiť nechcú, ale Janka pozorne počúva a v žiackej knižke má samé jednotky. Je to veľmi múdre dievča. A to je práve tá záhada.

Ako to, že my zvieratká nedokážeme to, čo vy ľudia? Aj keby som skúšal písať so všetkými šiestimi nohami nešlo by mi to. A žiakom prváčikom to ide! A keby som si chcel aj oči vyočiť, nenaučil by som sa čítať. Veď aj vaše listy mi musí čítať pán redaktor. Takže otázka pre vás. Napíšte mi, prečo ľudia toto všetko dokážu a zvieratká nie. Ak viete v čom sa ešte podstatne líšia ľudia od zvierat, napíšte a nakreslite. Raz som počul Janku vraviť, že tri veci, ktoré dal ľudom Stvoriteľ sú najviac dôležité. Vedeli by ste napísať ktoré? Už veľmi, veľmi čakám, čo mi odpoviete.

Váš mravček Zvedavček.

Milada Krajáčová

Zajačík Mrkváčik

Hore, dolu, v jednom lese o krstinách chýr sa nesie.
„Ktože sa to narodil?“, opýtal sa myšky výr.

„Tam, pod lesom, dolu v stráni, včera ráno na svitaní, malý krásny zajačík, volajú ho Mrkváčik.“

Na druhý deň zavčas rána zajačika hľadá mama, však zvedavý zajko beží, krížom krážom lesom sviežim.

Mrkváčik sa pozrie hore, slniečko je na obzore, zajko sa chce zoznámiť, slnko pri ňom nechce byť.

„Čo je to tá žltá guľa? Prečo sa sem nekotúľa? Štekli ma na malý noštek jemne ako mamín božtek.“

Tu nad lesom zrazu hore mraky rušia ranné zore, ale zajko skáče, letí, nepozná to, len si šantí.

Stretne myška zajačika, len tak ticho podotýka:
„Budú padať kvapky dažďa, tvoj kožuštek zmáče každá!“

Zajko volá, kričí: „MAMA, utiekol som, potrestaj ma!“
Slnko končí dennú púť, začína sa nočný kľud.

Blúdi zajko po tme lesom:
„Ách, mamička, kde som, kde som?
Tam na strome čosi svieti, pomoc, veď to ku mne letí!“

Zaspal zajko v lesnom machu, sníva sen vo svojom strachu. Našli ho už mama s ockom, prebudili sladkým božkom.

Už v brlôžku doma spal, teplý čaj mu ocko dal. A keď očká otvoril, myslel si, že iba snil.

„Po druhýkrát synáčik, pozri hore na mráčik,

ten ti jasne napovie, že sa máš skryť pod krovie.“

Vtedy zajko farár prišiel a s úsmevom vyslovil:
„Je čas smelý Mrkváčik už aby som ťa pokrstil.“

Svoje meno dostaneš dnes, vybral ti ho celý les, po najlepšej sladkej strave, čo nerastie voľne v tráve.“

A Mrkváčik huncút malý, len chvostíkom pokrútil, a kým sovy v lese spali, zajko kňaz ho pokrstil.

Krížovkárom

Za vylúštenie krížovky z júlového čísla získava peknú cenu Lukáš Vaško z Opoja, ktorý bol na prázdninách u svojho dedka a poslal nám ako jediný(1) vylúštenú tajničku krížovky. Gratulujeme a cenu posielame poštou na Lukášovu adresu.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na september

Sv. omše v týždni

Suchá pondelok - piatok 18.00; sobota 7.30
 Košolná streda 16.45; Zvončín štvrtok 16.45

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

6. septembra - 23. nedeľa v cezročnom období

Košolná 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu
 Suchá 7.30 a 10.30 Zvončín 9.00

13. septembra - 24. nedeľa v cezročnom období

Zvončín 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu
 Suchá 7.30 a 9.00

Košolná 10.30 - slávnosť titulu kostola, hody

14. septembra - slávnosť Povýšenie svätého kríža, sv. omša v
 Košolnej o 18.00

15. septembra - slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky
 Slovenska, štátny sviatok. Sv. omše: Zvončín - 8.00, Košolná -
 9.15, Suchá - 10.30

20. septembra - 25. nedeľa v cezročnom období

Košolná 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu
 Suchá 7.30 a 10.30 Zvončín 9.00

27. septembra - 26. nedeľa v cezročnom období

Zvončín 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu
 Suchá 7.30 a 10.30 Košolná 9.00

August v našej farnosti

Pokrstení:

9.VIII. Kristína Belicová, Zvončín, bytom Trenčín, s povolením
 Rím. kat. farského úradu Trenčín
 9.VIII. Jana Vermešová, Suchá

Zosnuli:

Alžbeta Ladvenicová, 20.VII. v 83. roku života, Suchá
 Mária Martišovičová, 3.VIII. v 79. roku života, Zvončín
 Hedviga Čambálová, 20.VIII. v 76. roku života, Zvončín

SEPTEMBER 1998

Cezročné obdobie

Ut 1	Egid, opát
St 2	Ingrida
Št 3	Gregor Veľký, pápež, uč. Cirkvi
Pi 4	Rozália
So 5	Viktorín
Ne 6	23. nedeľa v cezročnom období
Po 7	Košickí mučeníci; Oto; Regina
Ut 8	Narodenie Panny Márie; Miriama
St 9	Gorgonius; Peter Kláver; Dorota
Št 10	Mikuláš Tolentínsky
Pi 11	Bystrík; Igor
So 12	Meno Panny Márie; Mária
Ne 13	24. nedeľa v cezročnom období
Po 14	Povýšenie sv. Kríža; Ľudomil
Ut 15	Sedembolestná Panna Mária; Jolana
St 16	Kornel, pápež; Cyprián, biskup, muč.; Ľudmila
Št 17	Róbert Bellarmin, biskup, uč. Cirkvi
Pi 18	Jozef Kupertínsky
So 19	Január, biskup, muč.; Konštantín
Ne 20	25. nedeľa v cezročnom období
Po 21	Matúš, apoštol, evanjelista
Ut 22	Emerám, biskup, muč.
St 23	Linus, pápež; Tekla
Št 24	Panna Mária de Mercedes; Ľuboš
Pi 25	Kleofáš; Vladislav
So 26	Kozma a Damián, muč.; Edita
Ne 27	26. nedeľa v cezročnom období
Po 28	Václav, muč.; Vavrinec Ruiz a spoloč., muč.
Ut 29	Michal; Gabriel; Rafael, archanjeli
St 30	Hieronym, kňaz, uč. Cirkvi

Knihy na tento mesiac

Ivana Senetníková: Ještěrka
 Vydavateľstvo Michala Vaška 1993

Autorka tiež vydáva svedectvo o svojej
 vlastnej ceste z pocitov životnej prázdnoty
 cez závislosť na drogách k postupne
 overovanej a bolestne získanej viere v
 Boha a v platnosť mravných zákonov.

„... Tým, že som sa vyspovedala Bohu
 pred kňazom, dostala som odpustenie
 všetkého čo som kedy urobila a Boh mi dal
 vstupenku do raja.“

Každé prijímanie tela Pána sa mi stávalo
 zdrojom nebeského raja. Dalo by sa to na
 zemi prirovnať jedine tomu, keď si
 narkoman šľahne dávku, k tomu pocitu,
 kedy sa tá droga rozlieva krvou a zaplaví
 blahom celé vnímanie. Lenže prijímanie

bolo omnoho úžasnejšie ako droga. Nedá sa to
 porovnať.“

Od drogy ku Kristovi - história
 dievčaťa hippie
 Vydavateľstvo Don Bosco 1998

Autorkou príbehu je Silvia. Je to jej
 pravdivé svedectvo, ktoré zverejňuje, aby
 vyrovnala akýsi dlh voči Ježišovi Kristovi, za
 podivuhodné veci, ktoré vykonal v jej živote.

„... Teraz, keď toto píšem spytujem sa sama
 seba, či mám pokračovať a naplihať strany
 toľkým smútkom, bolestnými udalosťami.
 Neskrývam, že na povrch vychádza pocit
 hanby a mieša sa so spomienkami. Potom si
 poviem: „Zdá sa mi krásne, že môžem teraz

svedčiť, že v nás milosrdný Boh stále
 pôsobí práve v tých situáciách, ktoré
 nechceme vidieť, práve v tých srdciach,
 pred ktorými by sme sa spontánne chceli
 uzatvoriť preniknutí určitým pocitom
 znechutenia.“

Ak sa dá ovinúť odpustením, všetka tá
 trpkosť sa premieňa na sladkosť, lebo ju
 dosiahla a posvätila jeho prítomnosť.

Všetky moje omyly sú anulované. Jeho
 ruka ma ako svetlo sprevádzala krok za
 krokom bez toho, že by ma dakedy
 opustila. Jedine toto má cenu, hodnotu.“

E. D.

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza každú prvú nedeľu v mesiaci. Vydáva
 Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou
 č. 431, PSČ 919 01, tel: 0805/901 44.
 Zodpovedný redaktor: Jozef Kolpák, farár
 S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa
 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok